

2013 ΘΕΜΑ Β Ανάλυση-Πιθανότητες

Δίνεται ο δειγματικός χώρος $\Omega = \{\omega_1, \omega_2, \omega_3, \omega_4\}$ και τα ενδεχόμενα

$$A = \{\omega_1, \omega_4\}, \text{ και } B = \{\omega_1, \omega_3\}$$

Για τις πιθανότητες των απλών ενδεχομένων $\{\omega_1\}$ και $\{\omega_3\}$ του Ω ισχύει ότι:

$$\bullet P(\omega_1) = -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{x^2 + x + 1} - 1}{x^3 + x^2}$$

$$\bullet f(x) = \frac{x}{3} \ln x, \quad x > 0$$

B1. Να αποδείξετε ότι $P(\omega_1) = \frac{1}{4}$ και $P(\omega_3) = \frac{1}{3}$

Μονάδες 10

B2. Να αποδείξετε ότι $\frac{1}{3} \leq P(A') \leq \frac{3}{4}$, όπου A' το συμπληρωματικό του A . **Μονάδες 7**

B3. Αν $P(A') = \frac{3}{4}$, τότε να βρείτε τις πιθανότητες $P(\omega_2)$, $P(\omega_4)$, $P[(A - B) \cup (B - A)]$ και $P(A' - B')$, όπου

B' το συμπληρωματικό του B . **Μονάδες 8**

Λύση:

$$\text{B1. } \frac{\sqrt{x^2 + x + 1} - 1}{x^3 + x^2} = \frac{(\sqrt{x^2 + x + 1} - 1)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)}{(x^3 + x^2)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} = \frac{(\sqrt{x^2 + x + 1})^2 - 1^2}{(x^3 + x^2)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} =$$

$$\frac{x^2 + x + 1 - 1}{(x^3 + x^2)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} = \frac{x^2 + x}{x(x^2 + x)(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} = \frac{1}{x(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{x^2 + x + 1} - 1}{x^3 + x^2} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{1}{x(\sqrt{x^2 + x + 1} + 1)} = \frac{1}{(-1)(\sqrt{(-1)^2 + (-1) + 1} + 1)} = \frac{1}{(-1)(\sqrt{1} + 1)} = \frac{1}{(-1)2} = -\frac{1}{2}$$

$$\text{Άρα: } P(\omega_1) = -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{x^2 + x + 1} - 1}{x^3 + x^2} = -\frac{1}{2} \left(-\frac{1}{2} \right) = \frac{1}{4}$$

• Ο ρυθμός μεταβολής είναι η παράγωγος

$$f'(x) = \left(\frac{x}{3} \ln x \right)' = \left(\frac{x}{3} \right)' \ln x + \frac{x}{3} (\ln x)' = \frac{1}{3} \ln x + \frac{x}{3} \frac{1}{x} = \frac{1}{3} \ln x + \frac{1}{3}$$

$$P(\omega_3) = f'(1) = \frac{1}{3} \ln 1 + \frac{1}{3} = \frac{1}{3} \cdot 0 + \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$$

B2. $A' = \{\omega_2, \omega_3\}$ οπότε αφού $\{\omega_3\} \subseteq A' \Rightarrow P(\omega_3) \leq P(A') \Rightarrow \frac{1}{3} \leq P(A')$

Είναι $A' = \{\omega_2, \omega_3\} \subseteq \{\omega_2, \omega_3, \omega_4\}$ επομένως

$$P(A') \leq P(\{\omega_2, \omega_3, \omega_4\}) = 1 - P(\omega_1) = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

B3. • $P(A') = \frac{3}{4} \Rightarrow P(\omega_1) + P(\omega_3) = \frac{3}{4} \Rightarrow P(\omega_2) + P(\omega_3) = \frac{3}{4} \Rightarrow P(\omega_2) + \frac{1}{3} = \frac{3}{4} \Rightarrow P(\omega_2) = \frac{3}{4} - \frac{1}{3} \Rightarrow$

$$P(\omega_2) = \frac{9}{12} - \frac{4}{12} \Rightarrow P(\omega_2) = \frac{5}{12}.$$

• $P(\omega_4) = 1 - P(\omega_1) - P(\omega_2) - P(\omega_3) = 1 - \frac{1}{4} - \frac{5}{12} - \frac{1}{3} = \frac{12}{12} - \frac{3}{12} - \frac{5}{12} - \frac{4}{12} = 0$

Παραλλαγή: $P(A') = \frac{3}{4} \Rightarrow 1 - P(A) = \frac{3}{4} \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{3}{4} \Rightarrow P(A) = \frac{1}{4} \Rightarrow P(\omega_1) + P(\omega_4) = \frac{1}{4}$

$$P(\omega_4) = \frac{1}{4} - P(\omega_1) \Rightarrow P(\omega_4) = \frac{1}{4} - \frac{1}{4} = 0$$

• $P[(A - B) \cup (B - A)] = P[\{\omega_4\} \cup \{\omega_3\}] = P(\omega_4) + P(\omega_3) = 0 + \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$

Εναλλακτικά:

$$P(A) = P(\omega_1) + P(\omega_4) = \frac{1}{4}$$

$$P(B) = P(\omega_1) + P(\omega_3) = \frac{1}{4} + \frac{1}{3} = \frac{7}{12}$$

$$P[(A - B) \cup (B - A)] = P(A) - P(A \cap B) + P(B) - P(A \cap B) = P(A) + P(B) - 2P(A \cap B) =$$

$$\frac{1}{4} + \frac{7}{12} - 2P(\omega_1) = \frac{1}{4} + \frac{7}{12} - 2 \cdot \frac{1}{4} = \frac{1}{4} + \frac{7}{12} - \frac{1}{2} = \frac{3}{12} + \frac{7}{12} - \frac{6}{12} = \frac{4}{12} = \frac{1}{3}$$

Είναι φανερό συγκρίνοντας την έκταση των δύο λύσεων ότι είναι υπερβολικό να δουλέψουμε έτσι.

• $A' = \{\omega_2, \omega_3\}, B' = \{\omega_2, \omega_4\}$

$$A' - B' = \{\omega_3\}$$

Άρα $P(A' - B') = P(\omega_3) = \frac{1}{3}.$